

PRIMELE MEDALII BĂTUTE PENTRU SOCIETĂȚILE DE DARE LA SEMN DIN BUCUREȘTI

Katiușa Pârvan

Muzeul Național de Istorie a României păstrează o variată colecție medalistică. Ne-am oprit asupra unor medalii cu temă sportivă care oglindesc și alte aspecte, legate de istoria României moderne. Am adăugat prezentării pieselor câteva date referitoare la apariția și evoluția primelor societăți de dare la semn din spațiul românesc: Societatea de gimnastică și dare la semn și Societatea germană de tir, ambele din București.

Vânătoarea, călăria, jocurile de oină, au fost preocupări străvechi ale românilor, mari iubitori de întreceri sportive care scoteau în evidență calitățile fizice, curajul, îndemnarea¹.

Primele societăți sportive apărute în spațiul românesc la mijlocul secolului al XIX-lea, au fost societățile de dare la semn și gimnastică. După unirea principatelor Țării Românești și Moldovei ele au constituit o preocupare importantă a domnitorului, în cadrul eforturilor pentru crearea și organizarea unei armate instruite, alcătuite din ostași bine pregătiți fizic și profesional. Într-o epocă în care arma cavaleriei avea o mare pondere în armata națională, era normal ca primele cursuri militaro-sportive să pregătească scrimeri și trăgători, bine antrenați fizic prin exerciții gimnastice și înot. Astfel, la București, a luat ființă încă din 1849 o Școală militară pentru pregătirea ofițerilor, cu numeroase ore de gimnastică și scrimă predate de C. Paré și mai târziu de N. Velescu². În 1850 au apărut și primele

¹ De exemplu, bucureștenii se adunau de Săn Toader la Tei pentru întrecerea (încurcarea) cailor, iar exercițiile de tragere la semn pe județe, cu premii, erau practicate din vremi îndepărtate; C-tin Bacalbașa, *Bucureștii de altădată*, I, București, 1987, p. 48.

² N. Velescu (1859-1916), elev al vestitului Gh. Moceanu, a fost numit profesor în 1876; N. Postolache, *Istoria sportului în România. Date cronologice*, București, 1995, pp. 26 și 28. Gh. Moceanu (1838-1908) a fost unul din primii profesori de educație fizică și autori de manuale școlare, organizatorul a numeroase manifestări demonstrative în țară și în afara ei, prin care a popularizat sportul și dansul românesc. A venit de la Cluj, stabilindu-se în București în 1862. A organizat concursuri de gimnastică pentru tineri și maturi, majoritatea desfășurate sub oblăduirea Societății centrale de arme, gimnastică, dare la semn și natație. În 1871 a fondat în București "Școala de gimnastică pentru școlari", care funcționa pe lângă Societatea Tirul. Se afla pe Calea Victoriei, cam pe locul Fundației universitare Carol I, unde profesorul dădea lecții sportive copiilor, de trei ori pe săptămână. A fost un colaborator apropiat al doctorului Carol Davila (unul din președinții

manuale de teorie și metodică - la Iași "Regulamentul pentru sala de arme" (scrimă) și la București "Instrucție pentru împușcarea la țintă". Tot la București, în 1852, s-a dat în folosință o sală de gimnastică dotată cu tot ce era necesar instruirii ostașilor din "Roata de pompieri" (care a devenit un stabiliment de gimnastică permanent, accesibil și elevilor militari), precum și "Școlile de înotare" de lângă "Băile nemțești" din cartierul Sf. Elefterie³.

Eforturile pentru pregătirea unor specialiști cu temeinice cunoștințe teoretice și practice au continuat cu inaugurarea Școlii militare din Iași, la 20 decembrie 1856, "astfel încât oștirea noastră să se poată asemăna cu oștirile celelalte ale Europei civilizate". Aici a funcționat până la sfârșitul vieții ca profesor de scrimă acrobatul Spinzi, care și-a început activitatea ca maestru de gimnastică pentru pregătirea pompierilor, fiind numit la această școală de domnitorul Al. I. Cuza, în 1860. Tot ca profesori de scrimă au fost aduși în anul următor de la București Cyrille Paré și Suyris, care deschiseseră în Pasajul Român un Centru de gimnastică și scrimă⁴. Importanța pe care domnitorul a acordat-o pregătirii sportive a armatei se reflectă și în aprobarea "Ordonanței asupra instrucțiunii gimnasticii prin corpuri și stabilimente militare" semnată de generalul I. Em. Florescu (1862, 13 septembrie), prin care gimnastica era introdusă obligatoriu în armată și școli militare, precum și prin introducerea în Legea asupra Instrucțiunii (5/17 decembrie 1863) a obligativității predării gimnasticii în licee (art. 116), lege intrată în vigoare din septembrie 1865 și menținută până în 1898⁵.

Acest aspect este reflectat de medalia-premiu acordată de Școala normală militară la concursul de gimnastică din anul școlar 1864-1865 (cat. 2). Piesa este din bronz și a fost realizată prin incizare. Pe avers este reprezentat portretul domnitorului Cuza în postura de cap al armatei (în costum de ofițer); este un portret întâlnit mai rar în medalistica sa. Legende sunt scrise cursiv, cu ortografie ce redă

Societății române de dare la semn și gimnastică) în acțiunea de constituire a organizației "Micilor Dorobanți" în școlile primare și secundare din țară. Aceasta avea ca scop pregătirea fizică și morală a tineretului (băieți și fete) prin exerciții de gimnastică, militare, jocuri, organiza petreceri populare în aer liber. Organizația a primit sprijinul fetelor de la Azilul Elena Doamna care, cu ocazia serbărilor amintite, țineau "cantina Micilor Dorobanți", oferind pahare cu lapte participanților. Gh. Moceanu și-a consacrat întreaga viață ridicării prin sport a noilor generații, fiind o prezență activă în tot ce s-a realizat în domeniul mișcării sportive; Gh. Crutcescu, *Podul Mogoșoaiei*, București, 1987, p. 202 și nota 456; C-tin Bacalbașa, *Bucureștii de altădată*, II, București, 1993, pp. 236, 133; N. Postolache, *ibidem*, pp. 40 și 30.

³ N. Postolache, *op. cit.*, p. 27.

⁴ *Ibidem*, p. 28. Unul din primii absolvenți ai școlii superioare de gimnastică și tir din București a fost Al. M. Copcescu, printre cei dintâi profesori calificați din Focșani; *ibidem*, p. 29.

⁵ *Ibidem*, pp. 30-31.

particularitățile limbii vorbite în Moldova (...NORMALĂ MILITARĂ)⁶. Medalia este asemănătoare celei bătute de Ambulanța din Iași pentru ajutorul ostașilor români răniți în Războiul de Independență, datată 1877-1878 (ductul literelor, dispunerea cuvintelor, precum, metalul)⁷. Asemănările trădează un atelier local, care și-a menținut multă vreme stilul provincial.

Darea la semn sportivă românească a primit un nou avânt după deschiderea Arsenalului Armatei la București în 1861 unde, pe lângă pulberărie, pirotehnie, repararea și fabricarea armelor, s-au fabricat și primele arme de tir sportiv românești⁸.

Prima societate sportivă de tir a luat ființă la București, la 5/17 mai 1862, din inițiativa câtorva iubitori ai sportului: Scarlat Ghica (primul președinte de onoare), Pantazi Ghica, generalul I. Em. Florescu (președinte din aprilie 1864), Radu Rosetti (fost prefect, tatăl istoricului), Barbu Bellu (fost ministru de justiție), ș.a. S-a numit "Societatea de Dare la Semn București" și a avut sediul pe str. Carol Davila nr. 9, iar standul de tir și tir de porumbei, pe terenul de lângă fosta fabrică de bere Oppler (lângă ștrandul Bragadiru).

Domnitorul Cuza a susținut activitatea de dare la semn implicând și armata în acțiuni competiționale. O dovadă în acest sens o reprezintă insigna-premiu pentru locul II (cat. 1), acordată cu prilejul unei întreceri militare care a avut loc în 1864, probabil la București, deoarece este reprezentată acvila Țării Românești având în spate simboluri militare – drapele, baionete, goarnă; lanțul de fixare este prevăzut cu emblema armatei. Piesa a fost executată de un gravor necunosător al limbii românești, unele cuvinte din legendă fiind incorect redată⁹.

Prin decretul domnesc din 9/21 septembrie 1865, Al. I. Cuza a aprobat statutele, cocarda, marca și steagul Societății, acordându-i și terenul amintit mai sus¹⁰. În 10/22 decembrie a apărut "Regulamentul pentru instituirea dării la semn", care prevedea un concurs popular de tir începând din 1866, ce urma a se desfășura în trei etape: comunală, la 27 iunie; județeană, la 15 august; generală, 24-30 august

⁶ Medalia este menționată de N. G. Krupensky, *Medaliile române 1889-1895*, București, 1895, p. 195, nr. 10.

⁷ E. Oberlander-Târnoveanu, Katiușa Pârvan, *Regina Elisabeta în medalistică*, cat. 7, în acest volum.

⁸ În mai 1865 aici s-au produs primele puști românești cu capse (carabine și puști), unele fiind expuse la prima expoziție națională de produse industriale și agricole deschisă la București în 20 mai 1865; N. Postolache, *op. cit.*, p. 32.

⁹ În G. Buzdugan, Th. Niculiță, *Medalii și plachete românești*, la p. 238, este menționată Medalia Școlii normale militare la anul 1865, din AE, 37 mm. Putem considera că este vorba despre medalia prezentată de noi, deși nu se menționează faptul că este o medalie premiu și metalul este diferit.

¹⁰ Acest teren, acordat prin hrisov odată cu terenul pentru Azilul Elena Doamna, se afla în zona Cotrocenilor, în partea dinspre Dealul Spirii; vezi și G. Costescu, *Bucureștii vechiului regat*, București, 1944, p. 47.

(abdicarea domnitorului Cuza în februarie 1866 a întârziat cu un an punerea în practică a acestei inițiative)¹¹.

Imediat după urcarea pe tronul țării, principele Carol I de Hohenzollern Sigmaringen a luat măsuri pentru dezvoltarea mișcării sportive de gimnastică și tir, continuând politica de perfecționare a oștirii române. Astfel, în programa de învățământ a anului 1866-1867 s-a trecut și "tragerea cu arma la țintă" (alături de gimnastica introdusă anterior de Cuza)¹². În acest timp a crescut numărul membrilor societății, prin înscrierea celor din colonia germană din capitală și a celor din Societatea germană de tir din București (Bukarester Turnverein), care luase ființă în 1864. Printre membrii fondatori se aflau Gustav Rietz senior, Peter Müller (profesor de gimnastică), Witting Traugott, J. Staub, Adam E. Meissner¹³.

În iunie 1866 s-a constituit la București Societatea Centrală Română de Arme, Gimnastică și Dare la Semn, care a promovat la nivel național sistemul competițional. Printre fondatorii acestei societăți numită ulterior "Tirul", amintim pe profesorii Gh. Moceanu și G. Stănică, C. Constantiniu (profesor de scrimă și gimnastică medicală), V. Alexandrescu-Urechia (primul președinte al societății), C. Davila (al doilea președinte)¹⁴, ș.a. Statutele Societății (cu sediul în Pasajul Român) au fost adoptate în ianuarie 1869¹⁵. Societatea s-a desființat în 1949.

¹¹ Vezi și Aurică Smaranda, *Alexandru Ioan Cuza și începuturile organizării sportului în România. Medalii ilustrând activitatea Societății de Dare la Semn*, în BSNR, 77-78 (1983-1985), 1986, pp. 376-382; C-tin Bacalbașa, *Bucureștii de altădată*, I, p. 48 și nota 77 și N. Postolache, *op. cit.*, pp. 30, 32.

¹² În 1862, Al. I. Cuza a aprobat "Ordonanța asupra instrucțiunii gimnasticii prin corpuri și stabilimente militare" semnată de I. Em. Florescu, prin care gimnastica devenea obligatorie în armată și școli militare; N. Postolache, *ibidem*, pp. 30, 33.

¹³ Sediul societății se afla în str. Brezoianu nr. 49. Avea săli bine dotate și secții numeroase (tir, scrimă, popice, înot, tenis, turism), cu multe manifestări competiționale; organiza cursuri de inițiere și competiții separate pentru femei și copii. Pentru a face față programului competițional, închiria uneori și sălile Bossel și Slătineanu; *ibidem*, p. 31; vezi și G. Potra, *Din Bucureștii de altădată*, București, 1981, p. 239.

¹⁴ Din primul Comitet al nou înființatei societăți au mai făcut parte M. Kogălniceanu, C. A. Rosetti, C. F. Robescu, N. Grigorescu. Societatea a colaborat cu societăți similare din Transilvania, care au trimis reprezentanți la constituirea societății din București (G. Barițiu, Al. Roman, I. Măcelariu); pentru bibliografia problemei, vezi Aurică Smaranda, *op. cit.*, pp. 379, 382 și notele.

¹⁵ În cartea sa, Ulysse de Marsillac amintește printre promotorii societății pe Baumgartner, A. Taponier, generalul Florescu, prințul Scarlat Ghica, doctorul Fialla, unii dintre aceștia fiind cei care au pus bazele vechii Societăți de Dare la Semn în 1862; este evident că ziaristul francez nu cunoștea bine evoluția acestei organizații sportive. Societatea "Tirul" avea la începuturile ei peste 100 membrii și un venit anual de aproape 32.000 franci. Își amenajase un sediu într-un local foarte elegant și confortabil, cu o grădină foarte frumoasă, unde erau organizate în timpul verii petreceri minunate; Ulysse de Marsillac, *Bucureștii în veacul al XIX-lea*, București, 1999, p. 287.

Conducerea societății “Tirul” a elaborat în august 1866 un regulament pentru amenajarea unui loc special pentru tragerea la țintă în fiecare oraș, în vederea organizării anuale a competițiilor naționale de tir numite “Dare la semn”, prevăzute de regulamentul apărut în Monitorul Oficial în decembrie 1865, în timpul lui Cuza. Ca urmare, în septembrie 1867 a avut loc la București prima serbare/competiție generală/națională de dare la semn, dotată cu trofeul “Colanul de argint” oferit de regele Carol I¹⁶.

Pentru comemorarea competițiilor de tir s-au bătut medalii cu numele societății. Au fost două mari emisiuni nedatate, fiecare cu variante de revers, dimensiune și metal, semnate sau nu de gravorii care le-au executat (cat. 3-7).

Prima emisiune are pe avers legendă semicirculară cu numele societății și în câmp numele orașului, “Bucuresci”. Pieseile nu sunt datate și nici semnate. Emisiunea cuprinde două tipuri, caracterizate prin mici diferențe la revers: tipul I, cu toartă, prezintă pe revers, în cunună de stejar, o țintă cu două carabine încrucișate în spate și deasupra o cască de infanterist (cat. 3). Din acest tip s-au bătut variante cu diametrul 24, 25, 27 și 38 mm, din argint, argint aurit, metal comun argintat. Tipul II era identic, cu o singură diferență, aproape insesizabilă, la reprezentarea de pe revers – pe țintă sunt înscrise eceruri marcate cu cifre de la 13 la 19 (cat. 4). Din tipul II s-au bătut variante cu toartă și fără, cu panglică tricolor și fără, cu diametrul 37, 36, 18 mm, din argint, argint aurit, bronz, metal comun, metal comun aurit, aluminiu.

A doua emisiune o alcătuiesc medaliile-premiu bătute pentru concursul general de dare la semn inițiat de Cuza prin decretul din 1865. Aversul medaliilor prezintă o legendă circulară cu numele societății, iar central, într-un cerc perlat, emblema societății (ținta cu cele două carabine încrucișate) într-o cunună de stejar, având în spate Columna lui Traian cu două drapele încrucișate în față; sub statuie este plasat numele gravorului. Pe reversul medaliilor se menționează numele concursului, premiul și localitatea. Se cunosc variante cu și fără toartă sau panglică tricolor, cu diametrul 38, 37 și 36 mm, din argint, bronz, bronz argintat, metal comun, metal comun argintat (cat. 5-6). Acest tip de medalii a fost executat de doi gravori bucureșteni, Maurer (cat. 5) și Carapati (cat. 6). Medaliile semnate Carapati sunt mai puțin frecvente (acest tip de medalii a fost menținut multă vreme, constituind medalia tip a Societății de dare la semn, deoarece o întâlnim și în 1877 - cat. 7).

În 1870 s-a inaugurat un nou poligon de tir în grădina casei Iancu Manu (actualul strand Bragadiru), construit cu banii obținuți din cotizatiile membrilor și din chiria marginii de nord a terenului societății, pe care germanul Wastely plantase o vestită florărie. Poligonul construit pe locul rămas avea standuri de tragere diverse, ținte fixe și mișcătoare, fiind dotat cu tot ce era necesar exercițiilor

¹⁶ Aceste serbări s-au organizat anual, fără întrerupere, până în 1874; N. Postolache, *op. cit.*, pp. 34-35.

de tragere. Cu prilejul concursurilor și aniversărilor se organizau serbări câmpenești, serbări costumate, după modelul petrecerilor populare germane organizate de Societatea germană de tir¹⁷. Pentru comemorarea evenimentului s-au bătut medalii cu aversul identic cu cel al pieselor din prima emisiune, iar pe revers cu reprezentarea intrării Pavilionului (cat. 8). Medaliile sunt datate, au diametrul 37 și 36 mm, fiind executate din bronz și metal comun argintat; nu sunt semnate.

În iunie 1870, la București, s-au organizat concursuri de tir cu premii - pistol de salon (la poligonul Maru) și carabină (la poligonul de la Cuibul cu Barză), organizate zilnic de Societatea Tirul¹⁸. Este posibil ca numeroasele variante ale primelor emisiuni prezenate de noi mai sus să fi fost distribuite eu ocazia acestor competiții; de aceea am datat aceste medalii 1869-1870.

În 1871, martie-aprilie, s-au organizat în București din inițiativa societății concursuri populare de dare la semn cu premii, organizate în aer liber, iar în iulie, pentru prima dată, Societatea a organizat trageri la țință militare organizate de generalul Florescu (ministru de război), la care au participat domnitorul, ministrul de război, ministrul de interne, primarul capitalei, președintele și vicepreședintele Societății de dare la semn. Participanții au purtat uniforme militare. La tragerile militare au fost probe pentru ofițeri și trupă, de carabină ofițeri (distanță mare, 300 m și distanță mică, 176 m) și pistol 25 m (la această probă generalul Florescu s-a clasat la doilea primind medalia de argint). În afara medaliilor de aur, argint și bronz, premianții au primit și obiecte – ceasuri, butoni, truse; participanții din trupă au primit pe lângă obiecte și bani, mulți dintre cei care au luat parte fiind citați în Monitorul Oastei. Premiile au fost împărțite de către juriu și domnitor. La tragerile din 24 iulie, la proba cu arma Peabody, distanță mică (176 m), medalia de aur a fost obținută de generalul Florescu, iar cea de argint, de domnitorul Carol I. În această zi medaliile au fost prinse pe pieptul premiaților de către Carol I; când i-a venit rândul, medalia i-a fost înmănată de colonelul Lupu, unul din membrii juriului¹⁹.

Catalogul prezentat de noi cuprinde o serie de medalii-premiu care s-au distribuit la concursurile Societății Tirul, cele generale-naționale și cele militare.

Astfel, sunt medaliile care s-au distribuit pentru probele de; **I. carabină**: ovală 325 m (premiul I, argint aurit, 36 mm, cat. 9); carabină rotundă, 325 m (Premiul I, bronz, 36 mm, cat. 10, Premiul II, metal comun argintat, 36 mm, cat.

¹⁷ După urcarea pe tron a principelui Carol I cele două societăți de tir și-au împletit activitatea, mulți etnici germani participând la activitățile societății naționale patronată onorific de Carol I. Așa se explică preluarea caracterului tradițional al reünimilor Freischütz-ilor germani și austrieci care se regăsește la primele concursuri de tir, foarte bine organizate. Influența membrilor de etnie germană este reflectat și de faptul că bucureștenii au numit această grădină "șiștad", după numele pe care germanii îl dădeau grădinii – schiesstadt; G. Costescu, *op. cit.*, p. 47 și nota 82; G. Potra, *op. cit.*, p. 238.

¹⁸ N. Postolache, *op. cit.*, p. 36.

¹⁹ Vezi Aurică Smaranda, *op. cit.*, p. 376 și C-tin Bacalbașa, *op. cit.*, I, pp. 50-52.

11); carabină, țință mișcătoare, 325 m (Premiul I, metal comun aurit, 37 mm, cat. 12); **II. pistol:** duel, țință mișcătoare, 25 mm (Premiul II, bronz, 36,5 mm, cat. 13); pistol duel, țință mișcătoare, 50 mm (Premiul III, bronz, 36,5 mm, cat. 14); **III. Porumbei** (Premiul II, bronz argintat, 36,5 mm, cat. 15).

Urmează medaliile premiu pentru concursurile militare de dare la semn: medalia pentru Premiu de onoare, la darea la semn generală, 9-21 septembrie 1871, concurs care se încadra regulamentului pentru darea la semn în armată aprobat de Cuza în 1865, pus în practică de Carol I după 1866. Medalia este din argint, are 30 mm, pe avers poartă numele statului – România (cat. 15). Sunt apoi medaliile pentru concursul din 1871, organizat de Armata Română și Societatea de dare la semn: Premiu de merit, bronz aurit, 37 mm, cu două variante de metal – una din aluminiu și alta din bronz, care este cu toartă (cat. 16); Premiul I la darea la semn militară din 24 iulie, din argint aurit, 27 mm, cu două variante de metal, din argint și din bronz (cat. 17); Premiul III, bronz, 27 mm (cat. 18). Aceste medalii (cat. 16-18) sunt datate 1871, cu excepția premiului de onoare (cat. 15), pe care l-am datat în același an.

Prezentarea medaliilor se continuă cu cele incluse în secțiunea a II-a – medalii premiu distribuite la concursurile organizate de Societatea germană de tir din București.

Prima piesă prezentată este cea bătută pentru Societatea din București, înființată în 1864 de etnicii germani de pe teritoriul românesc. Medalia este datată 1863, fapt ce reflectă preocupările anterioare pentru constituirea societății. Pe avers sunt reprezentate scuturile acolate ale Principatelor Unite, ceea ce sugerează, după părerea noastră, cetățenia română a întemeietorilor acestei organizații și loialitatea lor față de statul român. Medalia este din metal comun aurit și are 21 mm (cat. 20). Se cunosc două variante: una de metal (piesa este din bronz) și a doua de revers (ștanță diferită).

Urmează medaliile premiu bătute pentru concursurile de tir organizate de această societate. Sunt cu toartă, din argint sau argint aurit și au același avers: în câmp, două carabine încrucișate având în spate două ramuri de stejar; dedesubt, semicircular, este înscris numele orașului, Bucurest. Pe reversul medaliilor este reprezentată o legendă din cinci rânduri, diferită în funcție de proba pentru care s-a acordat premiul. Aceste medalii sunt: Premiul I pentru maestrul cercului, 28 mm, argint (cat. 21), nedată; Premiul II pentru maestrul cercului, din argint cu diametrul 24 mm, care poartă înscris anul 1863 (cat. 22); Premiul II la tragerea cu pistolul, din argint, 23 mm, anul 1864 (cat. 23) și Premiul la puncte pentru tragerea cu pistolul, argint, 24 mm, anul 1865 (cat. 24). Am considerat medalia nedată ca fiind bătută în 1863, datorită asemănării cu cea care are înscris acest an. Nu este exclus ca toate medaliile să se fi distribuit în sau imediat după anul 1864 (anul întemeierii societății).

Faptul că nu deținem medalii pentru anii următori, ne determină să considerăm că după urcarea pe tron a principelui Carol I (1866), societatea

germană s-a contopit cu cea românească și etnicii germani au participat la întrecerile oficiale, naționale, ca toți cetățenii români. Etnicii germani au avut alte organizații sportive de tir, de exemplu Societatea Tell care, poate, a fost continuatoarea societății din 1864 (vezi emblema asemănătoare cu cea de pe medaliile din 1863-1864, pe insigna-buton a Societății Tell, executată din metal comun și email, 21 mm, cat. 25).

Am dorit să facem cunoscute primele medalii sportive bătute de societățile de dare la semn, care au fost cele mai vechi organizații de profil și care s-au bucurat de mare popularitate în epocă. Etapele organizării lor se încadrează în eforturile pentru modernizarea statului român începute cu mult succes de domnitorul Al. I. Cuza și continuate de principele Carol I.

CATALOG

I) Primele medalii ale Societății de dare la semn

1. Insignă, "*Premiu pentru tir - locul II 1864*".

Acvilă cruciată și încoronată din față, ținând în dreapta sabie și stânga sceptru; pe piept, medalion având în partea de sus legendă semicirculară: **PREMEIU PENTRU TIRU** și în centru, **II**; sub medalion goarnă, iar sub goarnă, **1864**. În spatele acvilei, stânga – dreapta, grupaj de drapele și baionete.

Pe revers, în partea de jos, ac de prindere de care este fixat un lanț cu emblema armatei.

MC, 33,86 gr., 46x51 mm, MNIR, ex CNBAR, Custodie, inv. Pv. C. 2459/1127/3730.

2. Medalie premiu cu toartă, "*Școala normală militară - Premiul I la cursul de gimnastică, 1864-1865*", Iași.

Av. În c.l.e., bust 3/4 Al. Ioan Cuza în costum de ofițer; sus, legendă semicirculară: **ALECSANDRU IOAN I. PRINȚUL ROMÂNII**.

Rv. În c.l.e., sus, legendă semicirculară: **ȘCOLA NORMALĂ MILITARĂ**; în câmp, legendă pe șase rânduri: **I-ul/ Premiul/ de/ Gimnastică/ curs/ 1864=1865**.

MC argintat, 20,92 gr., 37 mm, MNIR, ex CNBAR, col. Moscova, inv. Pv. M. 130/3169/4416.

3. Medalie cu toartă, "*Societatea de dare la semn București*", 1869-1870.

Av. Legendă semicirculară: **SOCIETATEA DE DARE LA SEMNU**; în câmp, "**BUCURESCI**".

Rv. În cunună de stejar, o țință; în spatele ei două carabine încrucișate; între ele, deasupra ținței, o cască de infanterist.

AR, 24 mm; inv. MNIR PV. 1295/B II/1429-1430, Col. BNR

Variante: 1. C.m.s., dar 25 mm; inv. MNIR PV. 3091/T 1066/2876, Col. Cantacuzino.

2. C.m.s., dar MC argintat; inv. PV. 1892/402/1566, Col. Ștefan Capșa, ex CNBAR, Custodie MNIR.
3. C.m.s., dar AR și 27 mm, inv. MNIR PV. 1297/B II1432, Col. BNR; PV. 3183, ex CNBAR, Custodie MNIR.
4. C. m.s., dar AR aurit și 38 mm, inv. PV. 1034/C 164/268, ex CNBAR, Custodie MNIR.

4. Medalie cu toartă, "**Societatea de dare la semn București**", 1869-1870.

Av. Legendă semicirculară: **SOCIETATEA DE DARE LA SEMN***; în câmp **BUCURESCI**.

Rv. c.m.s., dar pe țință sunt înscrise marcajele 13-19.

AR, 37 mm; inv. PV. 269/M 3387/3849, lipsă toarta (tăiată), Col. Moscova, ex CNBAR, Custodie MNIR

Variante: 1. C.m.s., dar AL, inv. PV. 1063/M 5155/3856, Col. Moscova, ex CNBAR, Custodie MNIR.

2. C.m.s., dar fără toartă, 36 mm, MC argintat, inv. MNIR PV. 3125/T 1066/2914, Col. Cantacuzino.
3. C.m.s., dar AE, inv. PV. 335/II/916, Col. Maria Cara și PV. 1889/402/1563, Col. Ștefan Capșa, ex CNBAR, Custodie MNIR.
4. C.m.s., dar cu panglică tricolor albastru-alb-roșu, inv. PV. 3184, ex CNBAR, Custodie MNIR.
5. C.m.s., dar 18 mm, AR aurit, inv. MNIR PV. 1298/B II/1433, Col. BNR.
6. C.m.s., dar cu panglică alb/verde, inv. MNIR PV. 1296/B II/1431, Col. BNR.
7. C.m.s., dar fără panglică, AR 800‰, 3,30 g, inv. MNIR 64741.
8. C.m.s., dar MC cu urme de aurire, inv. PV. 1885/402/1556, Col. Ștefan Capșa, ex CNBAR, Custodie MNIR.

5. Medalie-premiu cu toartă, "**Societatea română de arme, gimnastică și dare la semn București-Concurs general**", 1869-1870, garvor Maurer.

Av. Legendă circulară: **SOCIETATEA ROMÂNĂ DE ARME, GIMNASTICĂ ȘI DARE LA SEMNU***. Central, într-un cerc perlat, emblema societății (țintă cu două carabine încrucișate în spate) într-o cunună de stejar; în spate, Columna lui Traian cu două drapele încrucișate în față; dedesubt numele gravorului **MAURER**.

Rv. Legendă semicirculară între două cercuri liniare: **CONCURS GENERALU**; central, legendă pe două rânduri: **PREMEIU/ /BUCURESCI**.

AR, 38 mm, inv. MNIR PV. 1291/B II/1425, Col. BNR.

Variante: 1. C.m.s., dar MC și 37 mm; inv. PV. 281/402/1557 și 1920/402/1596, Col. Ștefan Capșa, ex CNBAR, Custodie MNIR.

2. C.m.s., dar AE și MC alb; inv. PV. 983/M 5047-5048/3854-3855, Col. Moscova, ex CNBAR, Custodie MNIR.

3. C.m.s., dar fără toartă, 36 mm, AE; inv. MNIR PV. 1292/B II/1226, Col. BNR; PV. 536/II 19/7, ex CNBAR, Custodie MNIR; PV. 1888/402/1562, Col. Ștefan Capșa, ex CNBAR. Custodie MNIR.

4. C.m.s., dar AL, 36 mm; inv. PV. 1064/M 5156/3848, Col. Moscova, ex CNBAR, Custodie MNIR.

5. C.m.s., dar MC argintat, 37 mm; inv. MNIR PV. 3123/T 1066/2912, Col. Cantacuzino.

6. Medalie premiu cu toartă și panglică tricolor, "*Societatea română de arme, gimnastică și dare la semn București-Concurs general*", 1869-1870, gravor **Carapati**.

C.m.s., dar pe avers, pe cercul perlat, numele gravorului **CARAPATI** este incizat sub legendă.

AR 916‰0, 37 mm, 24,55 g, inv. MNIR 30488.

Variantă: c.m.s., dar pe revers, numele gravorului **CARAPATI** este incizat sub legenda centrală; AE, 37 mm, inv. MNIR PV. 2883/T 1066/2652, Col. Canatcuzino.

7. Medalie premiu cu toartă și panglică tricolor, "*Societatea română de arme, gimnastică și dare la semn București- Premiul II la Concursul general 1877*", gravor **Carapati**, 1877.

C.m.s., dar pe revers, în câmp, legendă pe două rânduri: **II/1877**.

AR, 37 mm, inv. PV. 1886/402/1558, Col. Ștefan Capșa, ex CNBAR, Custodie MNIR.

8. Medalia oficială cu toartă, **“Inaugurarea poligonului de tir al Societății de dare la semn din București”**, 1870.

Av. Legendă semicirculară: **SOCIETATEA DE DARE LA SEMNU**; în câmp, **“BUCURESCI”**.

Rv. În câmp, intrarea pavilionului; în exergă, **1870**.

AE argintat, 36 mm, 20,53 g, inv. PV. 506/M 3840/4312, Col. Moscova, ex CNBAR, Custodie MNIR..

Variante: 1. C.m.s., dar din MC și 37 mm: inv. MNIR PV. 3114/T 1066/2900, Col. Cantacuzino.

2. C.m.s., dar fără toartă; inv. PV. 1891/402/1565, Col. Ștefan Capșa, ex CNBAR, Custodie MNIR.

9. Medalie premiu cu toartă, **“Societatea de dare la semn București - Premiul I Carabină ovală, 325 m”**, 1871.

Av. În cerc liniar exterior, legendă pe patru rânduri: **PREMIUL I/CARABINA/325 m/OVALA**.

Rv. Legendă circulară întreruptă: **SOCIETATEA DE DARE LA SEMN * BUCUREȘTI***; în câmp, simbolul societății (țintă cu marcaj).

AE aurit, 36 mm, inv. MNIR Pv. B. 1294/II/1428, col. BNR.

10. Medalie premiu cu toartă, **“Societatea de dare la semn București - Premiul I Carabină rotundă, 325 m”**, 1871.

C.m.s., dar pe avers legenda: **PREMIUL I/CARABINA/325 m/ROTUNDA**.

AE, 36 mm, inv. MNIR Pv. B. 1293/II/1427, col. BNR.

11. Medalie premiu, **“Societatea de dare la semn București - Premiul II Carabină rotundă, 325 m”**, 1871.

C.m.s., dar pe avers legenda: **PREMIUL II/CARABINA/325 m/ROTUNDA**

MC argintat, 36 mm, inv. Pv. C. 1881/402/1552, ex CNBAR, Custodie MNIR, col. Ștefan Capșa.

12. Medalie premiu, **“Societatea de dare la semn București - Premiul I Carabină mișcătoare, 325 m”**, 1871.

C.m.s., dar pe avers legenda: **PREMIUL I/CARABINA/325 m/MIȘCĂTOARE**.

MC aurit, 37 mm, inv. Pv. C. 1880/402/1551, ex CNBAR, Custodie MNIR, col. Ștefan Capșa.

13. Medalie premiu, "*Societatea de dare la semn București - Premiul II Pistol duel mișcătoare, 25 m*", 1871.

C.m.s., dar legendă pe patru rânduri: **PREMIUL II/PISTOL DUEL/25 m/MIȘCĂTOARE.**

AE, 36,5 mm, inv. MNIR Pv. B. 1299/II/1434, col. BNR și Pv. C. 1884/402/1555, ex CNBAR, Custodie MNIR, col. Ștefan Capșa.

14. Medalie premiu, "*Societatea de dare la semn București - Premiul III Pistol 50 m*", 1871.

C.m.s., dar pe avers legendă pe trei rânduri: **PREMIUL III/PISTOL/50 m.**

AE, 36,5 mm, MNIR, ex CNBAR, col. Ștefan Capșa, inv. Pv. C. 1882/402/1553.

15. Medalie premiu, "*Societatea de dare la semn București - Premiul II Porumbel*", 1871.

C.m.s., dar legendă pe două rânduri: **PREMIUL II/PORUMBEL.**

AE argintat, 36,5 mm, MNIR, ex CNBAR, col. Ștefan Capșa, inv. Pv. C. 1883/402/1554.

16. Medalie premiu, "*Dare la semn generală – Premiu de onoare, 9-21 septembrie 1871*".

Av. În câmp, stema cea mare a României; deasupra, semicircular, **ROMANIA.**

Rv. Sus, legendă semicirculară: **DAREA GENERALĂ LA SEMNU;** în câmp, legendă pe cinci rânduri: **PREMIU/DE/ONORE/9/21 SEPT/1871.**

AR, 30 mm, inv. MNIR Pv. T. 3089/1066/2874, col. Cantacuzino, Pv. M. 143/3187/4836, col. Moscova și inv. Pv. C. 1887/402/1561, col. Ștefan Capșa, Custodie MNIR, ex CNBAR.

17. Medalie premiu, "*Concurs general de dare la semn organizat de Armata Română – Premiu de merit*", <1871>.

Av. Între cerc perlat exterior și cerc liniar interior, sus, legendă semicirculară: **ARMATA ROMANA;** central, semnul unităților de geniu (grenadă aprinsă așezată în fața a două carabine încrucișate).

Rv. Legendă circulară întreruptă între cerc perlat exterior și cerc liniar interior: **CONCURS GENERAL DE DARE LA SEMN ***; central, legendă pe trei rânduri: **PREMIU/DE MERIT**.

AE aurit, 37 mm, MNIR, ex CNBAR, col. Ștefan Capșa, inv. Pv. C. 2812/402/1560.

Variante: 1. C.m.s., dar din AL, MNIR, ex CNBAR, col. Moscova, inv. Pv. M. 1065/5157/4139.

2. C.m.s., dar cu toartă și din AE, inv. MNIR Pv. T. 3117/1066/2903, col. Cantacuzino.

18. Medalie premiu, **“Dare la semn militară – Premiul I 1871”**.

Av. Legendă pe trei rânduri: * **PREMIU I/DAREA LA SEMNU/MILITARA ***.

Rv. Central, într-o cunună de stejar, țintă având deasupra caschetă cu două carabine încrucișate așezate în spate; deasupra, semicircular: **JULIE 24** și dedesubt, **1871**.

AR aurit, 27 mm, MNIR, ex CNBAR, col. Moscova, inv. Pv. M. 141/3185/3809.

Variante: 1. c.m.s., dar din AR, MNIR, ex CNBAR, col. Ștefan Capșa, inv. Pv. C. 1890/402/1564.

2. c.m.s., dar din AE, inv. Pv. C. 945/164/163, Custodie MNIR și Pv. M. 476/3780/3806 și Pv. M. 512/3852/3808, col. Moscova, ex CNBAR.

19. Medalie premiu, **“Dare la semn militară – Premiul III 1871”**.

C.m.s., dar legenda: * **PREMIU III/DAREA LA SEMNU/MILITARA ***.

AE, 27 mm, MNIR, ex CNBAR, col. Cantacuzino, inv. Pv. T. 3088/1066/2873.

II) Primele medalii ale Societății germane de tir din București.

20. Medalie, **“Societatea germană de tir București”**.

Av. Legendă circulară întreruptă: **SCHÜTZEN = GESELLSCHAFT. BUCAREST.**; central, scuturile încoronate acolate ale Principatelor Unite.

Rv. Sus, semicircular, **MARKE**; dedesubt, în cunună de stejar, două carabine și două biciuști încrucișate, iar în spate o torță.

MC aurit, 21 mm, MNIR, ex CNBAR, col. BNR, inv. Pv. B. 410/II/452.

Variante: 1. c.m.s., dar din AE, MNIR, ex CNBAR, col. BNR, inv. Pv. B. 1470/II/1623; uzată.

2. c.m.s., dar altă ștanță pentru grupajul de pe revers; AE, 21 mm, inv. MNIR Pv. T. 3270/1066/3071, col. Cantacuzino și Pv. M. 956/5013/4923, col. Moscova, ex CNBAR.

21. Medalie premiu cu toartă, *“Societatea germană de tir București – Premiul III pentru maestrul cartonului, 1863”*.

Av. c.m.s., dar legenda: **BUCAREST:** și anul 1863 sub carabinele încrucișate.

Rv. Legendă pe cinci rânduri: **3TE/DECORATION/FÜR DIE/MEISTEN/CARTONS.**

AR, 24 mm, inv. MNIR Pv. T. 3090/1066/2875, col. Cantacuzino; piesa este foarte deteriorată; cele două foi metalice care alcătuiesc aversul și reversul sunt dezlipite de pe miezul metalic.

22. Medalie premiu cu toartă, *“Societatea germană de tir București – Premiul I pentru maestrul cercului”, <1863>*.

C.m.s., dar pe revers legendă pe cinci rânduri: **1TE/DECORATION/FÜR DIE/MEISTEN/ZIRKEL/.**

AR aurit, 28 mm, inv. MNIR Pv. B. 409/II/451, col. BNR; lipsește anoul de prindere.

23. Medalie premiu cu toartă, *“Societatea germană de tir București – Premiul II pentru tragerea cu pistolul, 1864”*.

Av. În câmp, două carabine încrucișate, având în spate două ramuri de stejar; dedesubt, semicircular: **BUCAREST.**

Rv. Legendă pe cinci rânduri: **2TE /DECORATION/MIT PISTOLEN/IM FELD/1864;** rândurile 1 și 3-5 sunt incizate.

AR, 23 mm, inv. MNIR Pv. B. 1354/II/1495, col. BNR.

24. Medalie premiu cu toartă, *“Societatea germană de tir București – Premiul la puncte pentru tragerea cu pistolul, 1865”*.

C.m.s., dar pe revers, în cunună de măslin și stejar, legendă pe cinci rânduri: **4TE/DECORATION/MEIST PUNKTE/FELD/1865.**

AR, 28 mm, inv. MNIR Pv. T. 3092/1066/2877, col. Cantacuzino.

25. Insignă buton, "Tell, Societate germană de tir".

Pe o țință, central, două carabine încrucișate având între ele o stea în cinci colțuri, din email roșu

MC și email, 21 mm, inv. MNIR Pv. B. 3074/II/3456,col. BNR.

LES PREMIÈRES MÉDAILLES FRAPPÉES POUR LES SOCIÉTÉS DE TIR DE BUCAREST

- Résumé -

L'article présent des médailles sportives dédiées aux premières sociétés de tir de Bucarest.

La première société de tir a été fondée en 1862, le 5/17 mai à Bucarest, par quelques amateurs de sport: Scarlat Ghica (le premier président de la société), Pantazi Ghica, le général Florescu (le président à partir d'avril 1864), Radu Rosetti (ex préfet, le père d'un connu historien avec la même nomme), Barbu Bellu (ex ministre de justice), et d'autres. La société a été légalisée par un décret du prince Al. I. Cuza signé en 1865, on instituait ainsi des concours de tir pendant chaque année.

La plus ancienne pièce présentée est une insigne inédite, accordée pour le second prix, au concours de tir de l'année 1864 qui a eu lieu, probablement, à Bucarest. La seconde pièce, c'est une médaille-prix frappée par l'école militaire de l'armée – 1er prix pour gymnastique, 1864-1865; au droit est représenté un portrait moins connu du prince Cuza.

Les pièces suivantes sont des médailles commémoratives frappées pour la Société de tir de Bucarest, distribuées aux concours qui ont eu lieu pendant les années 1869-1870, conformément à la loi de Cuza, de 1865. On connaît deux grandes émissions de ces médailles, non signées, non dattées, portant le nom de la Société et de la capitale au droit et l'emblème au revers; chacune ont des variantes de revers, de métal ou de diamètre. La première émission a deux types de revers, les différents étant peu visibles (petites différences à l'emblème). Du premier type on a frappé des variantes de diamètre (de 24, 25, 27 et 38 mm) et de métal (de l'argent, l'argent doré, métal argenté). Du second type on a frappé des variantes à béliet ou non, au ruban tricolore ou non, des variantes de diamètre (de 37, 36, 18 mm), de métal (l'argent, l'argent doré, cuivre, métal, métal doré, aluminium).

La seconde émission présente au droit l'emblème de la Société ayant pour deuxième plan la Colonne de l'empereur Trajan. Au revers on trouve le nom du concours, du prix et de la localité. Il y a des variantes à béliet ou non, au ruban tricolore ou non, de diamètre (38, 37, 36 mm), de métal (l'argent, cuivre, cuivre argenté, métal, métal argenté). Ce type a été exécuté par deux graveurs de

Bucarest, Maurer et Carapati. Les médailles de Carapati ont été frappées plusieurs années, au moins jusqu'en 1877, parce qu'on connaît une médaille de sort, portant la signature de Carapati.

Pendant 1870 on a inauguré un nouvel poligon de tir. Pour cet événement on a frappé une médaille qui avait au revers le bâtiment du poligon, travaillée en argent et cuivre, de 37 et 36 mm.

Le prince Carol Ie de Hohenzollern-Sigmaringen a fait des efforts permanents pour développer les sports (le tir et le gymnastique), comme componente de la politique de modernisation de l'armée roumaine, commencé par Cuza. Dès 1866-1867, on a introduit le tir dans le programme de l'enseignement militaire. En juin 1866 on a fondé à Bucarest La Société Centrale Roumaine des Armes, de Gymnastique et de Tir, connue sous le nomme "Tirul", qui a organisé des concours, des fêtes populaires et costumées. En mars et avril on a organisé à Bucarest des concours populaires de tir et en juillet, pour la première fois, des concours de tir militaires (par le général Florescu, le ministre de guerre). Parmi les participants se trouvaient le prince Carol Ie, le ministre d'intérieur, le ministre de guerre, le maire de la capitale, le président et le vice-président de la Société de tir. Aux concours militaires il y avait des preuves pour les officiers et pour les soldats. Parmi les gagnants se trouvaient le général Florescu (qui a reçu la médaille d'argent au preuve de pistolet 25 mm et médaille d'or au preuve d'arme Peabody) et le prince Carol qui a reçu la médaille d'argent au preuve d'arme Peabody. L'article présent les médailles-prix au concours de cet année. Les médailles pour les concours populaires de Carabine (ovale 325 mm, rotonde 325 mm, mobile 325 mm, de Pistolet (duel mobil 25 mm, duel mobil 50 mm), Pigeons.

Les médailles pour les concours militaires sont pour le tir général de septembre 1871, concours organisé conformément à la loi de Cuza de 1865, appliqué pour la première fois par Carol Ie en 1866. Cette médaille en argent, de 30 mm, présent au droit le nom de l'état – România. En 1871 on a frappé aussi des médailles-prix au concours militaires de tir.

A la fin on présent les médailles frappées par la Société Allemagne de tir de Bucarest, fondé en 1864 par les citoyens d'origine allemande. La première médaille de sort c'est la médaille de la Société, qui présent au droit les écus accolés des Principautés Unis, travaillée en métal doré et cuivre, 21 mm. Il y a aussi les médailles-prix accordées au concours de tir de la Société: IIIe Prix pour "le maître du carton", 1863, argent, 24 mm; le Prix pour "le maître du cercle", 1863, argent doré, 28 mm; IIe Prix pour le tir au pistolet, 1864 et 1865, argent, 28 mm.

Depuis 1866 la majorité de composants de cette société sont entrés dans la Société Centrale Roumaine de Tir, participant aux même concours que les roumains. Autres allemands de Bucarest ont restés dans des sociétés allemandes, comme La Société "Tell" dont nous présentons une insigne" en métal et émail, 21 mm.

Insignă, "Premiul I la tir, 1864" (Cat. 1).
L'insigne, "1er prix au concours de tir, 1864" (Cat. 1).

Medalie, "Școala normală militară, Premiul I la cursul de gimnastică, 1864-1865, Iași", Av/Rv (Cat. 2).

Médaille, "L'école normale militaire de Iassy 1er prix au cours de gymnastique, 1864-1865" Av/Rv (Cat. 2).

Medalie, "Societatea de dare la semn București, 1869-1870" (Cat. 3 Av-4/5 Rv).
Médaille, "La Société de tir de Bucarest, 1869-1870" (Cat. 3 Av-4/5 Rv).

Medalie premiu, "Societatea română de arme, gimnastică și dare la semn din București, Concurs general, 1869-1870" Av/Rv (Cat. 5).

Médaille prix, "La Société roumaine des armes, de gymnastique et de tir de Bucarest, Concours général, 1869-1870" Av/Rv (Cat. 5).

Medalie premiu, "Societatea de dare la semn București, Premiul I Carabină ovală, 325 m, 1871" Av/Rv (Cat. 9).

Médaille prix, "La Société de tir de Bucarest, 1er prix au concours de Carabine ovale 325 m, 1871" Av/Rv (Cat. 9).

Medalie premiu, "Societatea de dare la semn București, Premiul II Porumbei, 1871" Rv (Cat. 15).

Médaille prix, "La Société de tir de Bucarest, 1er prix au concours de tir "des Pigeons", 1871" Rv (Cat. 15).

Medalie premiu, "Societatea de dare la semn București, Premiul I Carabină mișcătoare, 325 m, 1871" Rv (Cat. 12).

Médaille prix, "La Société de tir de Bucarest, Ier prix au concours de Carabine mobile 325 m, 1871" Rv (Cat. 12).

Medalie premiu, "Societatea de dare la semn București, Premiul II Pistol duel mișcătoare 25 m, 1871" Rv (Cat. 13).

Médaille prix, "La Société de tir de Bucarest, IIe prix au concours de Pistolet mobil 25 m, 1871" Rv (Cat. 13).

Medalie premiu, "Dare la semn generală Premiul de onoare, 1871" Av/Rv (Cat. 16).

Médaille prix, "Le prix d'honneur au concours de tir général, 1871" Av/Rv (Cat. 16).

Medalie premiu, "Concurs general de dare la semn organizat de Armata Română, Premiu de merit, 1871" Av/Rv (Cat. 17).

Médaille prix, "Le prix de mérite au concours de tir général organisé par L'Armée Roumaine, 1871" Av/Rv (Cat. 17).

Medalie premiu, "Dare la semn militară, Premiul I, 1871" Av/Rv (Cat. 18).
Médaille prix, "Ier prix au concours de tir militaire, 1871" Av/Rv (Cat. 18).

Medalie, "Societatea germană de tir București, 1863" Av/Rv (Cat. 20).
Médaille, "La Société allemande de tir de Bucarest, 1863" Av/Rv (Cat. 20).

Medalie premiu, "Societatea germană de tir din București, Premiul III pentru maestrul cartonului, 1863" Av/Rv (Cat. 21).
Médaille prix, "La Société allemande de tir de Bucarest, IIIe prix pour "Le maître du carton", 1863" Av/Rv (Cat. 21).

Medalie premiu, "Societatea germană de tir din București, Premiul I pentru maestrul cercului, 1863" Av/Rv (Cat. 22).
Médaille prix, "La Société allemande de tir de Bucarest, Ier prix pour "Le maître du cercle", 1863" Av/Rv (Cat. 22).

Medalie premiu, "Societatea germană de tir din București, Premiul II pentru tragerea cu pistolul, 1864" Av/Rv (Cat. 23).

Médaille prix, "La Société allemande de tir de Bucarest, IIe prix pour le tir au pistolet, 1864" Av/Rv (Cat. 23).

Medalie premiu, "Societatea germană de tir din București, Premiul la puncte pentru tragerea cu pistolul, 1865" Av/Rv (Cat. 24).

Médaille prix, "La Société allemande de tir de Bucarest, Prix aux points pour le tir au pistolet, 1865" (Cat. 24).

Insignă, "Tell - Societatea germană de tir" (Cat. 25).

L'insigne, "Tell - La Société allemande de tir" (Cat. 25).